

Het Effect van de Kanker Nazorg Wijzer* op Werkgerelateerde Problematiek en Kwaliteit
van Leven bij Werkende Ex-Kankerpatiënten

The Effect of the Kanker Nazorg Wijzer* on Work-related Problems and Quality of Life of
Employed Cancer Survivors

Alida W. Vinke-van Engelenhoven

* In het kader van het promotieonderzoek van Mw. I. Kanera Msc en Dhr. R. Willems Msc is de Kanker Nazorg
Wijzer ontwikkeld en aan een effectstudie onderworpen. Het onderzoek van A.W. Vinke-van Engelenhoven
betreft voorlopig analyses.

Eerste begeleider: Dr. Catherine A.W. Bolman

Tweede begeleider: Dr. Tanja Bipp

April 2015

Faculteit Psychologie

Afstudeerrichting Levenslooppсихologie

Open Universiteit

Inhoudsopgave

Samenvatting.....	3
Summary.....	5
Inleiding.....	7
Methode.....	15
Resultaten.....	23
Discussie.....	27
Referenties.....	32
Tabellen.....	42
Bijlagen.....	56

Het Effect van de Kanker Nazorg Wijzer op Werkgerelateerde Problematiek en Kwaliteit van Leven bij Werkende Ex-Kankerpatiënten

A.W. Vinke-van Engelenhoven

Samenvatting

Introductie. Doordat kanker vaker in een vroeg stadium wordt ontdekt en de behandelingen effectiever zijn, is de kans om te overleven toegenomen. Om ex-kankerpatiënten te kunnen begeleiden na hun ziekte is de Kanker Nazorg Wijzer (KNW) ontwikkeld: een online interventie voor ex-kankerpatiënten ter ondersteuning van ervaren problemen op diverse gebieden waaronder werkhervatting. De KNW bestaat uit modules met informatie, advies, training en feedback-op-maat voor die betreffende probleemgebieden. In het huidige onderzoek stond het effect van de KNW op werkgerelateerde problematiek bij werkende ex-kankerpatiënten centraal en werd ook het effect op kwaliteit van leven gemeten. Verwacht werd dat na zes maanden gebruik van de KNW het aantal werkzame uren (werkhervatting), de werktevredenheid en kwaliteit van leven bij de gebruikers (interventiegroep) meer is toegenomen dan bij de niet-gebruikers (controlegroep) en dat de problemen op het werk en de on vervulde behoefte aan werkgerelateerde informatie meer is afgenomen. Additief werd verondersteld dat, binnen de interventiegroep, de respondenten die specifiek de werkmodule hadden gebruikt een groter verschil laten zien tussen de voor- en nameting met betrekking tot de werkgerelateerde problematiek. Op basis van voorgaand onderzoek zijn sekse, leeftijd, opleiding en actieve coping meegenomen als confounders evenals de voormetingscores van de afhankelijke variabelen.

Methode. Het betreft een gerandomiseerd experiment naar de effecten van de KNW.

Respondenten zijn geworven bij 22 Nederlandse ziekenhuizen en werden random toegewezen

aan de interventiegroep of controlegroep. Voor de effectmeting is alleen de data van werkende ex-kankerpatiënten gebruikt. Effecten werden getoetst met multiple regressie analyses waarbij werd gecorrigeerd voor de genoemde confounders.

Resultaten. In de interventiegroep ($N = 245$) waren 156 werkende ex-kankerpatiënten (85.3% vrouw, leeftijd $M = 50.7$) en in de controlegroep ($N = 236$) waren dit er 134 (85.1% vrouw, leeftijd $M = 51.2$). De MRA gaf na correctie van de voormetingscores en confounders aan dat het gebruik van de KNW zorgde voor een significante verbetering van kwaliteit van leven op de subschalen fysiek functioneren ($p = 0.005$), emotioneel functioneren ($p = 0.026$), sociaal functioneren ($p = 0.002$) en vermoeidheid ($p = 0.021$). De MRA gaf geen significant effect van het gebruik van de KNW op de werkgerelateerde problematiek. Additief gaf een vergelijking binnen de interventiegroep tussen de gebruikers van de werkmodule ($N = 25$) en de niet gebruikers ($N = 131$) aan dat het aantal gewerkte uren significant meer was toegenomen onder de gebruikers ($t(68) = 1.680, p = 0.049$).

Conclusie. Het gebruik van de KNW lijkt een positief effect te hebben op het fysiek, emotioneel en sociaal functioneren en lijkt de ervaren vermoeidheid te verminderen. Voor de kleine groep respondenten in de interventiegroep die de werkmodule heeft gebruikt lijkt het aantal werkzame uren meer toegenomen dan bij de niet-gebruikers. De gevonden effecten zijn echter indicaties omdat de 6-maanden meting nog niet compleet was (80%) ten tijde van de analyses. Vervolgonderzoek is nodig om na te gaan door welke onderdelen van de KNW de gevonden effecten zijn ontstaan om zo te komen tot een effectieve interventie die steun kan bieden aan ex-kankerpatiënten in Nederland.

Keywords: Ex-kankerpatiënten, Kanker Nazorg Wijzer, werkgerelateerde problemen, werktevredenheid, werkgerelateerde informatiebehoefte, werkhervatting en kwaliteit van leven.

The Effect of the Kanker Nazorg Wijzer on Work-related Problems and Quality of Life of Employed Cancer Survivors

A.W. Vinke-van Engelenhoven

Summary

Introduction. Since cancer can be detected at an early stage and treatments become more effective, the chance to survive cancer has increased. To support cancer survivors after their recovery, the Kanker Nazorg Wijzer (KNW) has been developed. This online intervention can be used by cancer survivors for support in several problem areas experienced by cancer survivors, including return-to-work. The KNW consists of modules containing information, advice, training and tailored feedback regarding the different problem areas. The main aim of this study was to investigate the effect of the KNW on work-related problems of employed cancer survivors. The effect on quality of life was measured as well. It was expected that the number of working hours (return-to-work), the job satisfaction and the quality of life would show a stronger increase in the group that used the KNW for six months (intervention group), compared to the non-users group (control group). It was also expected that work-related problems and the unmet needs for work-related information would show a stronger decrease in the intervention group. Additionally, when looking at work-related problems within the intervention group, it was assumed that respondents who specifically used the work-module, would show a larger difference between pre- and post-measurements, than respondents who did not use the work-module. Based on previous research, gender, age, education and active coping are included as confounders, as well as the pretest scores on the dependent variables involved in this study.

Method. It concerns a randomized experiment on the effects of the KNW. Respondents are recruited at 22 hospitals in the Netherlands and were randomly assigned to the intervention group or the control group. For analyses, only data of employed cancer survivors was used. Effects were tested with multiple regression analyses and were corrected for the confounding variables mentioned before.

Results. Within the intervention group ($N = 245$), 156 cancer survivors were employed (85.3% female, age $M = 50.7$), against 134 in the control group ($N = 236$) (85.1% female, age $M = 51.2$). After correcting for baseline scores and confounders, the MRA showed that the use of the KNW significantly improved quality of life at the subscales physical functioning ($p = 0.005$), emotional functioning ($p = 0.026$), social functioning ($p = 0.002$) and fatigue ($p = 0.021$). The MRA did not show a significant result of the use of the KNW on the work-related problems. Additionally, a comparison within the intervention group between the users of the work-module ($N = 25$) and the non users ($N = 131$) did show a significantly stronger increase in the number of working hours in the users group ($t(68) = 1.680$, $p = 0.049$).

Conclusion. The use of the KNW seems to have a positive effect on physical, emotional and social functioning. It also seems to reduce the experienced fatigue. For the small group of respondents who used the work-module, the number of working hours showed a stronger increase than for the non-users. The observed effects, however, are only indications since the 6-month measurement was not yet completed (80%) at the time of the analyses. In order to develop an effective intervention that can provide support to cancer survivors in the Netherlands, further research is needed to examine which parts of the KNW are responsible for the effects that were found in this study.

Keywords: Cancer survivors, Kanker Nazorg Wijzer, Work-related problems, job satisfaction, work unmet needs, return-to-work and quality of life.